

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 344

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

datum: 18 juni 2015

---

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Buitenlandse investeringen - Beeldvorming Vlaanderen

Sinds 2004 stelt auditor en consultant Ernst & Young met betrekking tot het investeringsklimaat jaarlijks een "Barometer van de Belgische attractiviteit" op. De resultaten van deze barometer zijn het resultaat van een tweeledige studie. Enerzijds wordt een kwalitatief onderzoek gevoerd waar bij een representatief panel van internationale bedrijfsleiders zowel in binnen- als in buitenland gepeild wordt naar hun perceptie van België als investeringslocatie. Anderzijds is er sprake van een kwantitatieve weergave van de reëel geplande investeringen in België. Deze gegevens worden verzameld aan de hand van de zogenaamde European Investment Monitor die wordt uitgevoerd door teams van Oxford Intelligence.

Uit het onderzoek van Ernst & Young is gebleken dat het aantal directe buitenlandse investeringen in België in 2014 gestegen is met 13% tegenover vorig jaar (concreet van 175 naar 198, een nieuw record). Opgesplitst naar de regio's geeft dit: Vlaanderen is goed voor 121 DBI (61,5%), in Wallonië konden in 2014 54 DBI opgetekend worden (27,5%) en Brussel ten slotte kende 22 DBI (11%). Dat België in 2014 evenals in 2012 en 2013 de vijfde plaats bekleedt op de lijst van de meest aantrekkelijke Europese investeringslanden, is toe te schrijven aan een stijging van het aantal investeringsprojecten in Vlaanderen (van 110 DBI in 2013 naar 121 in 2014) en Wallonië (van 36 DBI in 2013 naar 54 DBI in 2014). Brussel kent daarentegen een terugval (van 29 DBI in 2013 naar 22 in 2014). Zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië is 2014 daarmee een topjaar.

De ondervragingsronde toont opmerkelijk genoeg aan dat Brussel de meest aantrekkelijke investeringsregio van België is. De hoofdstad wordt in vergelijking met de resultaten van de bevraging van vorig jaar nu nog een stuk aantrekkelijker gepercipieerd (van 38% in 2013 naar 63% in 2014) terwijl Vlaanderen en Wallonië er het afgelopen jaar schijnbaar minder aantrekkelijk op geworden zijn (respectievelijk van 34% naar 17% en van 11% naar 9%). Deze opinie is vooral in sterke mate terug te vinden bij bedrijven die nog geen investeringen in België hebben: deze groep zet Brussel vooraan (71%) gevolgd door Vlaanderen (11%) en Wallonië (1%). Volgens de studie wijzen deze cijfers op een probleem van visibiliteit van Vlaanderen en Wallonië als potentiële Belgische investeringsregio's. Gevraagd naar de troeven en handicaps van Vlaanderen, is gebleken dat potentiële investeerders Vlaanderen niet direct met bepaalde troeven of handicaps associëren.

Deze negatieve perceptie over de aantrekkelijkheid van Vlaanderen als potentiële investeringslocatie wordt voorlopig niet vertaald in een dalend aantal directe buitenlandse investeringen.

1. Hoe evalueert de minister-president de resultaten van deze studie?
2. Acht de minister-president het nodig dat het huidige beleid inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen wordt bijgesteld?
3. Welke extra inspanningen en/of acties vanwege F.I.T. (Flanders Investment & Trade) kunnen er toe bijdragen dat de troeven van Vlaanderen meer bekend raken bij potentiële investeerders?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 344 van 18 juni 2015

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

---

1. Ik ga grosso modo akkoord met de conclusies van het rapport. Vlaanderen blijft het goed doen op het vlak van buitenlandse investeringen. Ook de cijfers van Flanders Investment & Trade (FIT) gaven dit eerder aan. Niet voor niets kreeg Vlaanderen in 2014 erkenning als 'Entrepreneurial Region of the Year', een *award* uitgereikt door het Comité van de Regio's.

In 2014 werden namelijk 184 nieuwe investeringsprojecten gedetecteerd voor een investeringsbedrag van € 2,77 miljard en een tewerkstelling van 4164 jobs. 2014 kent een lichte daling (- 3,6%) van het aantal investeringsprojecten, maar zowel het investeringsbedrag (+ 45%) als de tewerkstelling (+ 88 jobs) stegen. Het grootste deel van de voorziene tewerkstelling situeert zich in de logistieke activiteiten (42%), terwijl *sales & marketing* goed is voor ongeveer 26%. Productie en *R&D* zorgen elk voor respectievelijk 12,5% en 11,8% van de nieuwe tewerkstelling.

Dit goede nieuws neemt niet weg dat er op het vlak van beeldvorming een paradox bestaat tussen de reële investeringscijfers, waar Vlaanderen beter scoort dan Brussel en Wallonië, en de perceptie van de bedrijven die zich voor het eerst aandienen voor investeringen in een bepaalde deelstaat van ons land. Maar het zijn bedrijven die effectief investeren en hun huiswerk grondig hebben gemaakt, die uiteindelijk overwegend kiezen voor Vlaanderen.

De naam Brussel is daar niet vreemd aan. Brussel geniet een natuurlijke uitstraling door haar functie als hoofdstad van Vlaanderen, België en vooral van Europa. Vlaanderen maakt in de investeringsprospectie dan ook actief gebruik van Brussel (als gekend merk), zodat in de praktijk een combinatie ontstaat van de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa. Bovendien is het nuttig te melden dat de studie ook aangeeft dat Antwerpen wel degelijk de belangrijkste investeringsstad van België blijft en dus beter presteert dan Brussel.

2. De strategie om buitenlandse directe investeringen (BDI) aan te trekken naar Vlaanderen is op zich een consistent en sterk geheel, zoals ik aanhaalde in mijn beleidsnota. Maar de toenemende concurrentie tussen landen en regio's noopt er ons toe om het beleid snel bij te sturen en doorlopend na te denken over nieuwe instrumenten.

Die strategie wordt gekenmerkt door een sterkere doorgedreven focus (pro-activiteit) en een steeds verdergaande kennisverdieping rond sectoren en clusters (*smart specialisation*). Naast de meer klassieke troeven zoals uitstekende ligging, hoog geschoolde en bekwame werkkrachten, talenkennis... is het cruciaal voor een kenniseconomie om inhoudelijk ook een sterk verhaal te kunnen brengen op het vlak van aanwezige technologie, expertise, kennisinstellingen, universiteiten...

Het recente ondernemingsplan van FIT is opgesteld in opdracht van en samen met de Vlaamse regering. Het slaat op de periode april 2015 tot en met december 2019. Heel wat elementen die van belang zijn voor het buitenlandse investeringsverhaal in Vlaanderen, worden hierin uitgebreid belicht en voorzien van de nodige kritische prestatie-indicatoren (KPI's).

Hierna geef ik nog een aantal voorbeelden op welke manier FIT omgaat met die uitdagingen zoals het inzetten op clusters, kloofanalyses, retentie en *Welcome Teams*. Het gaat om een pro-actieve aanpak waarbij FIT op zoek gaat naar activiteiten en bedrijven die een duidelijk toegevoegde waarde kunnen betekenen voor het Vlaams economisch weefsel.

Het toegenomen belang van een gericht retentie- en uitbreidingsbeleid werd al van bij de start van de huidige regering belicht. Bij het uitwerken van nieuwe strategische denksporen om aan de bovenstaande context een sterk antwoord te bieden worden nieuwe bovengenoemde pistes grondig uitgetest om nadien - wanneer hun relevantie bewezen is, toegevoegd te worden aan het bestaande strategische investerings-instrumentarium.

Het voorbeeld van een *Welcome Team*, waarvan reeds sprake in de beleidsnota, is in deze een treffend verhaal. Zij worden ingeschakeld in functie van een specifiek investeringsproject. Ik verwijs voor meer gedetailleerde informatie hiervoor naar mijn antwoord op uw schriftelijke nr. 329 vraag van 10 juni 2015.

Binnen de Slimme Specialisatiestrategie maken we duidelijke keuzes voor specifieke sectoren en clusters die aansluiten bij de sterktes van de Vlaamse industrie en de kennisinstellingen en waarmee we internationaal het verschil kunnen maken. We zullen internationalisering inschrijven in de *road maps* en clusterpacten.

Met een clusterbeleid zal de Vlaamse Regering de transformatie van ons industrieel weefsel versnellen en het kennisgedreven karakter van onze economie versterken. Vanuit de ambitie om de innovatiekracht van Vlaanderen internationaal als troef uit te spelen, willen we clusters beter ondersteunen om sneller internationaal actief te worden. Nieuwe clusters die in het kader van de Slimme Specialisatiestrategie ontstaan, willen we in een vroeg stadium ondersteunen om een internationaliseringsplan uit te werken. Het netwerk van technologieattachés van Flanders Investment & Trade speelt hierin een belangrijke rol.

Via kloofanalyses worden de ontbrekende schakels in de waardenketen van bestaande en nieuwe clusters opgespoord. Deze analyses zijn de basis voor een gericht acquisitiebeleid waarbij de speerpuntclusters als opportuniteit gepositioneerd worden bij buitenlandse investeerders.

Het netwerk van Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (VLEV) zet in het buitenland de sterktes van Vlaanderen bij universiteiten, strategische onderzoekscentra, clusters en spin-offs volop in de verf. Het bouwt in functie daarvan via de Technologie Attachees een netwerk van contacten uit dat ook kan ingezet worden voor academische valorisatie.

3. De concurrentiestrijd voor het binnenhalen van investeringen wordt steeds scherper en een efficiënte regiomarketing en reputatieontwikkeling is daarom cruciaal als startpunt. Vlaanderen moet niet alleen bij het grote publiek en overheden, maar ook bij buitenlandse bedrijven als *state of the art* bekend staan. Ik bedoel daarmee een Vlaanderen als sterke economie en poort naar Europa, met performante bedrijven, toponderzoeksinstituten, vernieuwende clusters, logistieke troeven, talentvolle en goed opgeleide mensen, en waar het goed is om te leven. Daarmee moeten we de interesse wekken van buitenlandse bedrijven.

Die algemene promotie zal ondersteunend werken voor de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers en technologieattachés, die zeer gericht bedrijven benaderen met concrete *value propositions*.

Vlaanderen wereldwijd economisch op de kaart zetten, betekent op tijd op de juiste plaatsen in de wereld aanwezig zijn.

We waken erover dat het Vlaamse economische diplomatieke netwerk aanwezig is in die landen die de meeste opportuniteiten bieden, mét de nodige expertise, om daar de belangen van Vlaamse bedrijven te behartigen en de visibiliteit van de deelstaat als investeringslocatie te verhogen. Willen we geen kansen missen, dan moet dit netwerk flexibel kunnen inspelen op opportuniteiten in nieuwe, opkomende en snelgroeiende markten. We mogen daarbij bestaande en mature markten niet verwaarlozen. Zij zijn immers nog altijd belangrijke herkomstlanden van investeringen. De optimalisatie van het buitenlands netwerk past duidelijk in deze filosofie.

Daarnaast wordt Vlaanderen op de kaart gezet via missies en wereldevenementen, zoals de Wereldexpo, de Olympische Spelen of het Wereld Economisch Forum (WEF).

Vlaamse economische missies op hoog niveau openen dan weer deuren. De missies georganiseerd door FIT en waarvan ik regelmatig de leiding neem, zijn van groot belang voor Vlaamse exporterende bedrijven en voor het aantrekken van buitenlandse investeringen.